

UZASADNIENIE

Celem proponowanej ustawy o zmianie ustawy o obligacjach jest umożliwienie zakładom ubezpieczeń i zakładom reasekuracji emisji obligacji podporządkowanych posiadających cechy jakościowe określone w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz. Urz. UE L 12 z 17.01.2015, str.1, z późn. zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem delegowanym”. Zauważyć należy, że w ustawie o obligacjach zawarto już stosowne wyłączenia odnoszące się do przypadku emisji obligacji w celu ich zakwalifikowania jako składników funduszy własnych banków oraz firm inwestycyjnych (art. 74 ust. 7 oraz art. 75 ust. 4 ustawy o obligacjach). Przepisy ustawy o obligacjach powinny zostać uzupełnione o analogiczne wyłączenia odnoszące się do zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji.

Dyrektywa Wypłacalność II została implementowana do krajowego porządku prawnego jako ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. poz. 1844, z późn. zm.). Zgodnie z art. 241 tej ustawy, zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji zaliczają do podstawowych środków własnych zobowiązania podporządkowane. Stwarza to podmiotom rynku ubezpieczeniowego możliwość zaliczania do środków własnych środków pozyskanych w ramach emisji długu podporządkowanego w formie obligacji. Równocześnie rozporządzenie delegowane, które obowiązuje bezpośrednio, określa wymogi jakie muszą spełniać pozycje podstawowych środków własnych przy klasyfikowaniu ich do określonej kategorii. Wymogi prawne związane z cechą podporządkowania pozycji podstawowych środków własnych obejmują konieczność, aby spłata lub wykup długu wynikającego z wyemitowanych obligacji podporządkowanych były dla zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji opcjonalne (art. 71 ust. 1 lit. h oraz art. 73 ust. 1 lit. d rozporządzenia delegowanego). Z kolei art. 71 ust. 1 lit. f i g oraz art. 73 ust. 1 lit. c rozporządzenia delegowanego określają obostrzenia co do momentu kiedy może najwcześniej powstać pierwsza dopuszczona umową sposobność do spłaty lub wykupu pozycji podstawowych środków własnych.

Obecnie obowiązująca ustawa o obligacjach zawiera przepisy, których stosowanie nie zostało wyłączone w przypadku obligacji podporządkowanych emitowanych przez podmioty rynku ubezpieczeniowego. W związku z powyższym obligacje takie nie posiadają niektórych cech określonych w odpowiednich przepisach rozporządzenia delegowanego. Zgodnie z treścią art. 74 ust. 2 ustawy o obligacjach *jeżeli emitent jest w zwłocie z wykonaniem w terminie, w całości lub części, zobowiązań wynikających z obligacji, obligacje podlegają, na żądanie obligatariusza, natychmiastowemu wykupowi w części, w jakiej przewidują świadczenie pieniężne. Obligatariusz może żądać wykupu obligacji również w przypadku niezawinionego przez emitenta opóźnienia nie krótszego niż 3 dni, chyba że warunki emisji wskażą krótszy okres.*

Z treści przepisu art. 74 ust. 2 wynika, że wykup nie ma cech opcjonalności dla emitenta, oraz wykup może być dokonany w terminie krótszym niż okresy zastrzeżone w rozporządzeniu delegowanym. W związku z powyższym w praktyce zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji nie mają możliwości dokonania emisji długu podporządkowanego w formie obligacji w sposób spełniający równocześnie wymogi wynikające z ustawy o

obligacjach oraz wymogi dla podstawowych środków własnych określone w rozporządzeniu delegowanym. Brzmienie art. 75 ust. 1 pkt 2 ustawy o obligacjach, dotyczącego obligacji wieczystych, zgodnie z którym *obligacje wieczyste stają się wymagalne w przypadku zwłoki emitenta w wypłacie wynikających z obligacji świadczeń pieniężnych przysługujących obligatariuszom*, powoduje analogiczne skutki dla podmiotów rynku ubezpieczeniowego.

Wprowadzenie proponowanych zmian pozwoliłoby zakładom ubezpieczeń i zakładom reasekuracji zainteresowanym emisją obligacji podporządkowanych na zwiększenie wysokości posiadanych środków własnych stanowiących pokrycie wymogów kapitałowych i rozwój rynkowy tych podmiotów.

W przypadku emisji obligacji podporządkowanych lub obligacji wieczystych w celu zakwalifikowania ich jako pozycje środków własnych, w zależności od spełnienia warunków zawartych w art. 69 i art. 71 albo art. 72 i art. 73 rozporządzenia delegowanego zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji będą klasyfikować emitowane obligacje do kategorii 1 podstawowych środków własnych albo do kategorii 2 podstawowych środków własnych.

Proponuje się, żeby ustawa o zmianie ustawy o obligacjach weszła w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Wejście w życie ustawy z dniem następującym po dniu ogłoszenia nie spowoduje negatywnych skutków dla zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji. Projekt zawiera korzystne rozwiązania dla zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji umożliwiające im emisję obligacji podporządkowanych posiadających cechy jakościowe określone w rozporządzeniu delegowanym. Jednocześnie w ten sposób zostanie zapewnione minimalne *vacatio legis* dla nowej regulacji. Powyższe uzasadnia, zgodnie z § 1 ust. 2 uchwały nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205), odstępianie od zasady określonej w § 1 ust. 1 tej uchwały, w świetle której jeżeli akt normatywny zawiera przepisy określające warunki wykonywania działalności gospodarczej, termin wejścia w życie tego aktu normatywnego powinien być wyznaczony na dzień 1 stycznia albo 1 czerwca.

Wprowadzenie proponowanych zmian do ustawy o obligacjach nie będzie miało wpływu na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych, tj. rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt nie wymaga przedstawiania go organom i instytucjom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. W szczególności, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz.Urz. WE L 189 z 03.07.1998, str. 42; Dz. Urz. UE Polskie Wydanie Specjalne rozdz. 1, t. 1, str. 446), projekt ustawy nie był przedmiotem konsultacji z Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.